

Bryssel 14.3.2018
COM(2018) 134 final

2018/0060 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

asetuksen (EU) N:o 575/2013 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse järjestämättömiin vastuisiin liittyvien tappioiden kattamisen vähimmäisvaatimuksista

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SWD(2018) 73 final} - {SWD(2018) 74 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Tämä ehdotus on tärkeä osa työtä, jonka tavoitteena on vahvistaa Euroopan talous- ja rahaliittoa (EMU). Paremmin yhdentynyt rahoitusjärjestelmä lisää talous- ja rahaliiton häiriönsietokykyä helpottamalla yksityistä riskinjakoa yli rajojen ja vähentämällä samalla julkisen riskin jaon tarvetta. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi EU:n olisi nyt viimeisteltävä pankkiunioni ja toteutettava kaikki pääomamarkkinaunionin perustamiseksi tarvittavat toimet. Komission 11. lokakuuta 2017 pankkiunionista antaman tiedonannon¹ mukaan pankkiunionin valmiiksi saattamisessa olisi edettävä siten, että riskien vähentämistä ja jakamista edistetään samanaikaisesti. Kyseinen tiedonanto on osa komission 6. joulukuuta 2017 talous- ja rahaliiton vahvistamiseksi laatimaa etenemissuunnitelmaa².

Unionin toimilla, joiden tarkoituksena on puuttua järjestämättömien lainojen ja vastuiden³ suuriin määriin ja ehkäistä tällaisten lainojen ja vastuiden mahdollista tulevaa kertymistä, on tärkeä merkitys pyrittäessä vähentämään pankkijärjestelmän riskejä ja varmistamaan, että pankit voivat toiminnassaan keskittyä lainanantoon yrityksille ja kansalaisille. Neuvostossa käynnissä olevat keskustelut ovat vahvistaneet sen, että järjestämättömien lainojen käsittelyssä on edistytävä, jotta EU-johtajien asialistan kärjessä oleva pankkiunioni saadaan viimeistelyä.

Järjestämättömien lainojen suuri määrä voi heikentää pankin tuloksia kahden pääasiallisen mekanismin kautta. Ensinnäkin pankki saa järjestämättömistä lainoista vähemmän tuloa kuin hoidetuista lainoista. Tämä heikentää pankin kannattavuutta ja saattaa aiheuttaa tappioita, jotka vähentävät sen omaa pääomaa. Vakavimmissa tapauksissa nämä vaikutukset voivat vaarantaa pankin elinkelpoisuuden, ja niillä saattaa näin olla vaikutuksia myös rahoitusvakauteen. Toiseksi järjestämättömät lainat sitovat huomattavan osan pankin henkilö- ja rahoitusresursseista. Tämä vähentää pankin lainanantokapasiteettia, myös sen mahdollisuuksia antaa lainaa pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yritykset).

Luottotarjonnan supistuminen vaikuttaa etenkin pk-yrityksiin, koska ne turvautuvat pankkilainoihin huomattavasti suuremmassa määrin kuin suuret yritykset. Luottotarjonnan vähenemisellä on sen vuoksi vaikutusta myös talouskasvuun ja työpaikkojen luomiseen. Pankkilainat ovat usein erittäin korkeakorkoisia, ja vuoden 2008 rahoituskriisillä on ollut

¹ Tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan keskuspankille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle pankkiunionin valmiiksi saamisesta, COM(2017) 592 final, 11.10.2017.

² Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle ja Euroopan keskuspankille – Lisätoimet Euroopan talous- ja rahaliiton viimeistelemiseksi: etenemissuunnitelma, COM(2017) 821 final, 6.12.2017.

³ Järjestämättömiin vastuisiin kuuluvat järjestämättömät lainat, järjestämättömät vieraan pääoman ehdotetut arvopaperit sekä järjestämättömät taseen ulkopuoliset erät. Suurin osa järjestämättömistä vastuista on järjestämättömiä lainoja, ja viimeksi mainittua termiä käytetäänkin yleisesti järjestämättömistä vastuista pars pro toto -periaatteen mukaisesti. Järjestämättömät lainat ovat lainoja, joiden tapauksessa lainanottajalla on vaikeuksia maksaa korkoja tai pääomaa takaisinmaksusuunnitelman mukaisesti. Laina luokitellaan järjestämättömäksi lainaksi, jos maksut ovat olleet erääntyneinä yli 90 päivää tai jos katsotaan, ettei lainanottaja todennäköisesti pysty maksamaan lainaansa takaisin.

vakavia vaikutuksia pankkien pk-yrityksille myöntämien lainojen määriin. Tämä jarruttaa pk-yritysten kehitystä ja kasvua.

Järjestämättömien lainojen hyvin kehittyneet jälkimarkkinat kuuluvat myös hyvin toimivan pääomamarkkinaunionin⁴ rakennusosiin. Yksi komission painopisteisiin kuuluvan pääomamarkkinaunionin perustamisen päätavoitteista onkin tarjota uusia rahoituslähteitä EU:n yrityksille, etenkin pk-yrityksille ja innovatiivisille kasvuyrityksille. Pääomamarkkinaunionihankkeen keskeisenä tavoitteena on parantaa EU:n yritysten mahdollisuuksia saada pankkien ulkopuolista rahoitusta ja monipuolistaa tällaisen rahoituksen tarjontaa. Siinä otetaan kuitenkin myös huomioon pankkien tärkeä merkitys EU:n talouden rahoittajina. Tämän vuoksi pääomamarkkinaunioniin liittyvään työhön sisältyy toimenpidekokonaisuus, jonka tavoitteena on lisätä pankkien lainanantoa yrityksille. Tähän pyritään muun muassa parantamalla pankkien mahdollisuuksia saada takaisin arvoa myöntämiensä lainojen vakuuksista.

Järjestämättömien lainojen suuriin määriin on puututtava käyttämällä kokonaisvaltaista lähestymistapaa. Niiden vähentäminen on ensisijaisesti pankkien ja jäsenvaltioiden vastuulla.⁵ Koska EU:n ja etenkin euroalueen pankkijärjestelmät ovat kuitenkin sidoksissa toisiinsa, järjestämättömillä lainoilla on myös selkeä EU:n tason ulottuvuus, minkä vuoksi niiden nykyistä kantaa olisi supistettava ja niiden liialliset kertymät estettävä tulevaisuudessa. Jäsenvaltioista, joissa järjestämättömien lainojen määrä on suuri, voi levitä merkittäviä heijastusvaikutuksia koko EU:n talouteen. Nämä vaikutukset kohdistuvat sekä rahoitusvakauteen että talouskasvuun.

Ecofin-neuvoston 11. heinäkuuta 2017 hyväksymässä järjestämättömien lainojen käsittelyä koskevassa EU:n toimintasuunnitelmassa todetaan, että ongelman ratkaisemiseksi tarvitaan määrätietoisia ja kokonaisvaltaisia toimia. Toimintasuunnitelmassa esitetään kattava lähestymistapa, jossa keskitytään toisiaan täydentäviin poliittisiin toimenpiteisiin neljällä alalla: i) pankkien valvonta ja sääntely, ii) uudelleenjärjestely-, maksukyvyttömyys- ja velanperintäpuitteiden uudistaminen, iii) jälkimarkkinoiden kehittäminen ongelmasaataville ja iv) pankkialan uudelleenjärjestelyn tukeminen. Toimet on näillä aloilla tarkoitus toteuttaa kansallisella tasolla ja tarvittaessa myös unionin tasolla. Joillakin toimenpiteillä tulee olemaan melko suuri vaikutus pankkien lainan alullepanon yhteydessä tekemään riskinarviointiin, kun taas toisilla edesautetaan järjestämättömien lainojen nopeaa kirjaamista ja parempaa hallinnointia. Lisäksi on tarkoitus ottaa käyttöön toimenpiteitä, joilla parannetaan järjestämättömien lainojen markkina-arvoa. Kaikki nämä toimenpiteet tukevat toisiaan, eikä niillä saataisi aikaan riittäviä vaikutuksia, jos ne toteutettaisiin erillään toisistaan.

Tämä ehdotus on yhdessä komission esittämien muiden toimenpiteiden sekä yhteisen valvontamekanismin ja Euroopan pankkiviranomaisen toteuttamien toimien kanssa olennainen osa näitä toimenpiteitä. Yhdistämällä useita toisiaan täydentäviä toimenpiteitä komissio auttaa luomaan sellaiset olosuhteet, joissa pankit pystyvät käsittelemään taseissaan olevia järjestämättömiä lainoja ja vähentämään riskiä tällaisten lainojen tulevasta kertymisestä.

⁴ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Toimien vauhdittaminen pääomamarkkinaunionin toteuttamiseksi vuoteen 2019 mennessä, COM(2018) 114.

⁵ Komissio on toistuvasti muistuttanut asianomaisia jäsenvaltioita tästä talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä.

Pankeilta vaaditaan, että ne laittavat sivuun riittävästi varoja silloin kun uusista lainoista tulee järjestämättömiä. Tämä vaatimus on samalla asianmukainen kannustin sille, että järjestämättömiin lainoihin puututaan jo aikaisessa vaiheessa ja ettei niiden anneta kertyä liian suuriksi.

Jos lainoista tulee järjestämättömiä, pankit pystyvät vakuudellisiin lainoihin sovellettavien tehokkaampien täytäntöönpanomekanismien ansiosta puuttumaan järjestämättömiin lainoihin. Mekanismien yhteydessä varmistetaan kuitenkin, että velallisia suojataan asianmukaisesti.

Jos järjestämättömien lainojen kannat kuitenkin kasvavat liian suuriksi – kuten on jo tapahtunut eräissä pankeissa ja jäsenvaltioissa – pankit voivat myydä tällaiset lainat muille toimijoille tehokkailla, kilpailulle avoimilla ja läpinäkyvillä jälkimarkkinoilla. Pankkeja ohjaavat tässä valvontaviranomaiset, joiden asema perustuu niillä vakavaraisuusdirektiivin⁶ nojalla oleviin pankkikohtaisiin toimivaltuuksiin, joita kutsutaan myös pilarin 2 mukaisiksi valtuuksiksi. Jos järjestämättömistä lainoista on tullut merkittävä ja laaja-alainen ongelma, jäsenvaltiot voivat perustaa kansallisia omaisuudenhoitoyhtiöitä tai toteuttaa muita toimenpiteitä valtiontukia ja pankkien kriisinratkaisua koskevien nykyisten sääntöjen puitteissa.

Tässä ehdotetussa asetuksessa säädetään vakavaraisuutta turvaavasta varautumisjärjestelystä, jolla on tarkoitus estää se, että järjestämättömiä lainoja kertyy tulevaisuudessa liikaa ilman että pankkien taseissa on riittävästi varoja tappioiden kattamiseen. Tällä toimenpiteellä täydennetään muita tänään esitettyjä toimenpiteitä, joita tarkastellaan komission tiedonannossa *Toinen seurantaraportti järjestämättömien lainojen vähentämisestä Euroopassa*⁷. Jotta pankkeja voitaisiin auttaa hallinnoimaan järjestämättömiä lainojaan paremmin, komissio antaa lisäksi erillisen ehdotuksen, jolla on tarkoitus i) parantaa vakuusvelkojen suojaa antamalla niiden käyttöön nykyistä tehokkaampia menetelmiä, joiden avulla ne voivat periä yrityksille myöntämiinsä vakuudellisiin lainoihin liittyvät saamisensa tuomioistuinten ulkopuolella, ja ii) poistaa kolmansien osapuolten harjoittamaan lainanhoitoon ja lainojen siirtoon liittyvät kohtuuttomat esteet, jotta järjestämättömien lainojen jälkimarkkinoita voitaisiin kehittää edelleen. Lisäksi jäsenvaltioille annetaan ohjeita siitä, miten ne voivat tarvittaessa perustaa kansallisia omaisuudenhoitoyhtiöitä siten, että niiden toiminta on kaikilta osin EU:n pankki- ja valtiontukisääntöjen mukaista. Omaisuudenhoitoyhtiöitä koskevassa suunnitelmassa annetaan käytännönläheisiä suosituksia kansallisten omaisuudenhoitoyhtiöiden rakenteesta ja perustamisesta. Suositukset perustuvat jäsenvaltioiden aikaisemmista kokemuksista johdettuihin parhaisiin käytänteisiin.⁸

Kaikki nämä aloitteet tukevat toisiaan. Lakisäateisellä vakavaraisuutta turvaavalla varautumisjärjestelyllä varmistetaan, että tulevista järjestämättömistä lainoista aiheutuvat luottotappiot on katettu riittävällä tavalla. Samalla helpotetaan tällaisten lainojen selvitystä tai myyntiä. Omaisuudenhoitoyhtiöitä koskevalla suunnitelmalla autetaan halukkaita jäsenvaltioita toteuttamaan pankkien uudelleenjärjestelyjä tarjoamalla niille mahdollisuus perustaa omaisuudenhoitoyhtiöitä järjestämättömien lainojen hoitoa varten. Näiden toimien vaikutuksia vahvistetaan toimilla, joilla kannustetaan kehittämään järjestämättömien lainojen

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26. kesäkuuta 2013, EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338.

⁷ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, ja Euroopan keskuspankille – Toinen seurantaraportti järjestämättömien lainojen vähentämisestä Euroopassa, [insert COM Number once available].

⁸ [insert SWD Number once available].

jälkimarkkinoita. Tällaiset jälkimarkkinat lisääisivät järjestämättömien lainojen kysyntään liittyvää kilpailua ja nostaisivat näiden lainojen markkina-arvoa. Lisäksi nopeutetulla vakuuksien täytäntöönpanolla, jonka ansiosta vakuuden arvo saadaan nopeasti perittyä, vähennetään järjestämättömien lainojen selvittämisestä aiheutuvia kustannuksia.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Järjestämättömiä vastuita varten on sovellettavan tilinpäätössäännösten mukaan tehtävä varaukset. Odotuksena on, että uudella kansainvälisellä tilinpäätösstandardilla IFRS 9, jota on EU:ssa sovellettu 1. tammikuuta 2018 lähtien, voidaan auttaa ratkaisemaan myöhässä tehtyjen tai riittämättömien varausten muodostama ongelma, koska standardi perustuu odotettuun tappioon. Uudessa standardissa tehdään kuitenkin vain vähäisiä muutoksia määräyksiin, jotka koskevat järjestämättömiksi muuttuneita rahoitusomaisuuseriä. Lisäksi tilinpäätösstandardeissa, kuten IFRS 9 -standardissa, määrätään vain yleisistä periaatteista ja lähestymistavoista, joita sovelletaan luottotappiovarauksia määritettäessä, eikä niissä anneta yksityiskohtaisia sääntöjä. Vaikka tilinpäätösstandardeista on annettu soveltamisohjeita, standardit jättävät yleensä harkinnanvaraa, jota voidaan soveltaa määritettäessä hoidetuista ja järjestämättömistä vastuista odotettavissa olevia luottotappioita. Harkintaa voidaan käyttää muun muassa määritettäessä vakuuksista saatavia arvioituja vastaisia rahavirtoja ja näin myös varausten määrää.

Vakavaraisuusdirektiivissä säädetyn vakavaraisuuskehyksen pilarin 2 mukaan toimivaltaiset viranomaiset (ts. valvoja) voivat vaikuttaa laitoksen tappiovarauspolitiikkaan ja vaatia tapauskohtaisesti erityisiä mukautuksia omien varojen laskentaan.⁹ Pilarin 2 mukaisia toimenpiteitä sovelletaan toimivaltaisen viranomaisen harkinnan mukaan ja tapauskohtaisesti sen jälkeen, kun arvioinnin tuloksena on todettu, että laitoksen tappiovarauspolitiikka on riittämätöntä tai vakavaraisuusvalvonnan näkökulmasta liian varomatonta.

Päätelmänä voidaan todeta, että luottovastuisiin (myös järjestämättömiin vastuisiin) liittyviin tappioihin sovelletaan sekä tilinpäätösstandardeja että vakavaraisuussääntelyä. Tilinpäätössäännöstyössä ja vakavaraisuuskehyksessä ei kuitenkaan tällä hetkellä ole järjestämättömien vastuiden käsittelyä koskevia yhteisiä vähimmäissääntöjä, joiden avulla voitaisiin tosiasiaassa estää sellaisten järjestämättömien vastuiden kertyminen, joita ei ole katettu riittävällä tavalla.

Järjestämättömien lainojen käsittelyä koskevassa toimintasuunnitelmassaan neuvosto kehotti komissiota ”harkitsemaan [...] uusiin lainoihin sovellettavia varautumisjärjestelyjä, joilla varmistetaan, että vakavaraisuus ei vaarannu siinäkään tapauksessa, että arvonalennuskirjaukset jäävät riittämättömiksi. Tällaisena lakisääteisenä varautumisjärjestelynä voitaisiin esimerkiksi velvoittaa vähentämään omista varoista järjestämättömiä lainoja vastaava määrä, kun järjestelyn tarkoituksenmukaisin mitoitus on ensin arvioitu kansainvälisen käytännön pohjalta.”

Sellaiset järjestämättömät vastuut, joista ei ole tehty riittäviä tappiovarauksia, jäävät muita vastuita todennäköisemmin pankkien taseisiin, koska pankit yrittävät välttää tai lykätä tappion kirjaamista (ns. odota ja katso -lähestymistapa). Riittämättömien varausten tekeminen ja tappioiden kirjaamisen lykkääminen ovat merkittäviä lainojen uudelleenjärjestelyä ja omaisuuserien myyntiä haittaavia esteitä, koska pankit saattavat lykätä uudelleenjärjestelyä tai velan purkua välttääkseen tappioiden kirjaamisen. Tappioiden kirjaamisessa esiintyvien viiveiden on havaittu osaltaan vähentävän luotonantoa, sillä ne lisäävät entisestään pankkien paineita varausten kasvattamiseen stressikausina (eli silloin kun tappiot realisoituvat ja omia varoja koskevien lakisääteisten vaatimusten sitovuus korostuu).

⁹ Komissio selvensi näiden valtuuksien soveltamisalaa kertomuksessaan, jossa se arvioi yhteisen valvontamekanismin toimintaa (COM(2017) 591 final).

Vastauksena Ecofin-neuvoston pyyntöön komissio järjesti kohdennetun kuulemisen ja teki vaikutustenarvioinnin. Komissio päätteli niiden perusteella, että on aiheellista ottaa käyttöön vakavaraisuuskäsittelyn vähimmäisvaatimukset, jotka samalla muodostavat lakisääteisen varautumisjärjestelyn sellaisten uusien vastuiden tapauksessa, joista myöhemmin tulee järjestämättömiä, jotta voitaisiin estää järjestämättömien vastuiden tulevat kertymät. Kaikkiin EU:ssa oleviin laitoksiin suoraan sovellettavaan vakavaraisuusasetukseen¹⁰ ehdotetuilla muutoksilla perustetaan kehys uusiin, myöhemmin järjestämättömiksi muuttuviin vastuisiin sovellettavalle vakavaraisuutta turvaavalle varautumisjärjestelylle. Tämä järjestely muodostuu omista varoista vakavaraisuuden turvaamiseksi määrättyinä ajankohtina tehtävistä vähennyksistä. Varautumisjärjestelyllä

- vähennetään riittämättömin varauksin katettujen järjestämättömien vastuiden suurista määristä aiheutuvia rahoitusvakausriskejä estämällä tällaisten vastuiden kertyminen tai niiden määrän lisääntyminen, millä voisi olla heijastusvaikutuksia markkinoiden stressitilanteissa; ja
- varmistetaan, että laitoksilla on riittävästi varoja järjestämättömistä vastuista aiheutuvien tappioiden kattamiseen, jotta ne voivat suojata kannattavuuttaan ja pääomaansa ja hillitä rahoituskustannuksiaan stressikausina. Tällä puolestaan varmistettaisiin, että kotitalouksille ja yrityksille on tarjolla vakaata ja luonteeltaan vähemmän myötäsyklistä rahoitusta.

Varautumisjärjestelyllä täydennettäisiin i) tilinpäätösstandardien soveltamista siltä osin kuin on kyse järjestämättömien vastuiden luottotappiovarauksista ja ii) pilariin 2 kuuluvien nykyisten valvontavaltuuksien käyttämisestä sen jälkeen kun toimivaltainen viranomais on tehnyt tapauskohtaisen arvioinnin.

Laitosten on sen vuoksi edelleen kirjattava varaukset arviointiensa ja sovellettavien tilinpäätösstandardien mukaisesti. Nämä varaukset ja niihin IFRS 9 -standardin perusteella tehdyt mahdolliset korotukset otetaan täysimääräisinä huomioon vakavaraisuutta turvaavassa varautumisjärjestelyssä. Jos varaukset ja muut mukautukset eivät yhteenlaskettuina riitä kattamaan järjestämättömistä vastuista aiheutuvia tappiota yhteisesti sovittuihin vähimmäismääriin asti, sovellettaisiin vakavaraisuutta turvaavaa varautumisjärjestelyä, joka edellyttää kattamatta jäävän erotuksen vähentämistä ydinpääoman (CET1) eristä. Jos toimivaltaiset viranomaiset tapauskohtaisesti toteavat, että vaikka järjestämättömiin vastuisiin sovelletaan tässä asetuksessa vahvistettua vakavaraisuutta turvaavaa varautumisjärjestelyä, tietyn laitoksen järjestämättömiä vastuuta ei ole katettu riittävällä tavalla, ne voivat käyttää pilarin 2 mukaisia valvontavaltuuksiaan.

Tässä ehdotettu pilarin 1 mukainen käsittely perustuu vakavaraisuuskehysten johdonmukaisuuden varmistamiseksi sellaisiin määritelmiin ja käsitteisiin, joita käytetään jo valvontaan liittyvässä raportoinnissa. Tässä ehdotetuissa muutoksissa käyttöön otettu järjestämättömien vastuiden käsite samoin kuin joustotoimenpiteisiin liittyvät kriteerit ovat yhdenmukaiset komission täytäntöönpanoasetukseen (EU) N:o 680/2014¹¹ sisältyvien

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta, EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1.

¹¹ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 680/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 mukaisista laitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää raportointia koskevista teknisistä täytäntöönpanostandardeista, EUVL L 191, 28.6.2014, s. 1.

säännösten kanssa. Kyseistä asetusta sovelletaan jo yleisesti valvontaan liittyvässä raportoinnissa.

Vakavaraisuusasetuksen asianomaisiin säännöksiin on lisäksi ehdotettu johdonmukaisuuden varmistamiseksi tarvittavia muutoksia.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Runsaat viisi vuotta sen jälkeen, kun Euroopan valtion- ja hallitusten päämiehet päättivät perustaa pankkiunionin, sen kaksi pilaria – yhteinen valvonta ja kriisinratkaisu – ovat käytössä, ja niiden vankkana perustana on kaikkia EU:n laitoksia koskeva yhteinen sääntökirja. Vaikka pankkiunionin toteuttamisessa on edistytty merkittävästi, sen viimeistely edellyttää lisätoimia, joihin kuuluu muun muassa lokakuun 2017 tiedonannossa ja joulukuun 2017 etenemissuunnitelmassa mainitun yhteisen talletussuojajärjestelmän perustaminen.

Tässä ehdotettu vakavaraisuutta turvaava varautumisjärjestely kuuluu yhdessä komission marraskuussa 2016 esittämän kattavan uudistuspaketin (pankkialan uudistuspaketti) kanssa niihin riskinvähentämistoimenpiteisiin, joita tarvitaan pankkialan häiriönsietokyvyn parantamiseksi ja jotka toteutetaan samaan aikaan kuin vaiheittain käyttöön otettava eurooppalainen talletussuojajärjestelmä. Näillä toimenpiteillä pyritään samalla varmistamaan, että kaikkiin sekä pankkiunionin sisällä että sen ulkopuolella EU:ssa toimiviin laitoksiin sovelletaan jatkuvaa yhteistä sääntökirjaa. Tämän aloitteen edellä kuvatut yleiset tavoitteet ovat täysin johdonmukaisia ja sopusoinnussa EU:n perimmäisten tavoitteiden kanssa. Niiden mukaisesti pyritään edistämään rahoitusvakautta, vähentämään sen todennäköisyyttä, että laitoksen kriisin ratkaiseminen edellyttää tukea veronmaksajilta, ja tällaisen tuen tarvetta sekä edistämään tasapainoista ja kestävää talouden toiminnan rahoitusta, millä tuetaan samalla korkeatasoista kilpailukykyä ja kuluttajansuojaa.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotettujen muutosten oikeusperusta on sama kuin muutettavan säädöksen eli SEUT-sopimuksen 114 artikla.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

EU:n nykyinen vakavaraisuuskehys ei sisällä sääntöjä järjestämättömien vastuiden yhdenmukaisesta vakavaraisuuskäsittelystä. Tästä on seurauksena se, että järjestämättömiin vastuisiin liittyvien tappioiden kattamiseen tosiasiassa varatut määrät vaihtelevat eri oikeudenkäyttöalueilla sijaitsevilla pankeilla, vaikka näihin vastuisiin liittyvä riski olisi niillä yhtä suuri. Tämä saattaa heikentää vakavaraisuussuhteiden vertailukelpoisuutta maiden välillä ja vähentää niiden luotettavuutta. Pankeille, joilla on sama riskiprofiili ja jotka käyttävät samaa valuuttaa, tarjotaan eri rahoitusehtoja sen mukaan, missä päin unionia ne sijaitsevat. Tämä lisää finanssialan pirstoutumista, mikä puolestaan haittaa taloudellisten riskien hajauttamista ja jakoa maiden välillä ja näin heikentää yhtä merkittävintä sisämarkkinoista saatavaa etua.

Jäsenvaltioilla on kuitenkin vain rajalliset mahdollisuudet ottaa käyttöön varauksiin yleisesti sovellettavia oikeudellisesti sitovia vaatimuksia. Esimerkiksi IFRS-standardien laatimisesta vastaa kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja antava elin International Accounting Standards Board (IASB). Vakavaraisuuskäsittelyä koskevat kaikkiin laitoksiin suoraan sovellettavat vähimmäisvaatimukset (myös vaatimukset, jotka koskevat järjestämättömiä vastuuta, kuten

omista varoista tehtäviä vähennyksiä) on yhdenmukaistettu mahdollisimman pitkälle kaikkialla sisämarkkinoilla.

Laitosten valvonnasta EU:ssa vastuussa olevilla toimivaltaisilla viranomaisilla on vakavaraisuuskehykseen sisältyvän pilarin 2 mukaan valtuudet vaikuttaa laitosten tappiovarauspolitiikkaan ja vaatia tapauskohtaisesti erityisiä mukautuksia omien varojen laskentaan; niiden on tällöin otettava huomioon asianomaisen laitoksen erityistilanne. Toimivaltaiset viranomaiset eivät kuitenkaan voi edellyttää, että järjestämättömiin vastuisiin sovelletaan kaikissa jäsenvaltioissa ja laitoksissa yhdenmukaistettua (tietty vähimmäisvaatimukset täyttävää) käsittelyä. Ne eivät myöskään pysty tosiasiallisesti puuttumaan EU:n tasolla järjestelmällisesti ongelmaan, joka johtuu siitä, että järjestämättömien vastuiden tappiovaraukset ovat mahdollisesti riittämättömiä.

Tässä ehdotettujen toimenpiteiden tavoitteena on täydentää EU:n nykyistä lainsäädäntöä. Tämä tavoite voidaan saavuttaa parhaiten EU:n tasolla sen sijaan, että toteutettaisiin yksittäisiä kansallisia toimenpiteitä tai valvontatoimenpiteitä. EU:n tason lainsäädännöllä varmistetaan yhdenmukaistettu käsittely, koska säännöksissä edellytetään kaikkia EU:hun sijoittautuneita laitoksia kattamaan uusien, myöhemmin järjestämättömiksi muuttuvien vastuiden tappiot tietyn vakavaraisuutta turvaavan yhteisen vähimmäistason mukaan. Tällaisella vakavaraisuutta turvaavalla varautumisjärjestelyllä voitaisiin EU:ssa automaattisesti estää riittämättömin tappiovarauksin katettujen järjestämättömien vastuiden tulevat kertymät ja näin lisätä pankkien taloudellista vakautta ja lainanantokykyä. EU:n tason toimilla vähennetään mahdollisia heijastusvaikutuksia unionissa. Lisäksi niiden avulla asetetaan kaikki pankit samaan asemaan siltä osin kuin on kyse järjestämättömien vastuiden vakavaraisuuskäsittelystä, poistetaan pankkikäytännöissä olevia perusteettomia eroja, parannetaan vertailukelpoisuutta, edistetään markkinakuria sekä lisätään markkinoiden luottamusta. Niillä autetaan näin tehostamaan riskien vähentämistä ja tasapuolistamaan toimintaedellytyksiä sisämarkkinoilla.

• **Suhteellisuusperiaate**

Suhteellisuusperiaate on ollut olennainen osa ehdotukseen liittyvässä vaikutustenarvioinnissa. Jokaisen ehdotetun vaihtoehdon tapauksessa on erikseen arvioitu, täyttyykö suhteellisuutta koskeva vaatimus. Tämän lisäksi on analysoitu, missä määrin nykyiset säännöt eivät vastaa suhteellisuusperiaatetta. Näin on pyritty varmistamaan, että unionin tasolla sovellettava yhteinen kohtelu saavutetaan mahdollisimman vähäisin hallinnosta ja säännösten noudattamisesta aiheutuvien kustannuksien.

Tässä ehdotetussa asetuksessa säädetään järjestämättömien vastuiden yhdenmukaistetusta vakavaraisuuskohtelusta, jonka avulla on tarkoitus varmistaa, että kaikki EU:ssa olevat laitokset kattavat järjestämättömiin vastuisiinsa liittyvät riskit tietyn vähimmäistason mukaisesti. Riskien kattamiseen sovellettavissa vähimmäisvaatimuksissa otetaan huomioon se, miten pitkään vastuu on ollut luokiteltuna järjestämättömäksi. Lisäksi erotetaan toisistaan vakuudettomat ja vakuudelliset järjestämättömät vastuut sekä sellaiset järjestämättömät vastuut, joissa velallisen maksusuoritus on ollut erääntyneenä yli 90 päivää, ja muut järjestämättömät vastuut. Ehdotettu kohtelu vastaa sen vuoksi kulloinkin niitä riskiomaisuuksia, joita järjestämättömillä vastuilla voi olla, mutta tarjoaa silti samalla melko yksinkertaisen menetelmän, jota on helppo soveltaa kaikkiin tilanteisiin. Omia varoja koskevista vaatimuksista annettujen unionin nykyisten sääntöjen muuttaminen tarjoaa parhaiten suhteellisuusperiaatetta vastaavan keinon, jolla voidaan varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset, yksinkertaistaa sääntelyä ja välttää sääntelyn noudattamisesta aiheutuvat perusteettomat kustannukset (etenkin kun on kyse valtioiden rajat ylittävistä toiminnoista),

edistää yhdentymisen etenemistä EU:n markkinoilla ja karsia mahdollisuuksia käyttää hyväksi eri maiden sääntelyeroja.

- **Toimintatavan valinta**

Tässä ehdotetaan, että toimenpiteet toteutetaan muuttamalla asetusta (EU) N:o 575/2013, koska niissä viitataan kyseisen asetuksen nykyisiin säännöksiin tai täydennetään niitä etenkin siltä osin kuin on kyse omien varojen laskennasta.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Komissio järjesti marraskuussa 2017 kohdennetun kuulemisen arvioidakseen, onko aiheellista ottaa käyttöön vakavaraisuutta turvaava varautumisjärjestely, jolla puututaan siihen, ettei järjestämättömiä vastuuta kateta riittävin varauksin.

Kuulemisella kerättiin julkisten ja yksityisten sidosryhmien näkemyksiä vakavaraisuutta turvaavan varautumisjärjestelyn toteutuskelpoisuudesta, sen mahdollisesta rakenteesta ja sen mahdollisista odottamattomista seurauksista. Kysymykset kattoivat kaikki kolme politiikkavaihtoehtoa, jotka on analysoitu kuulemisen päätyttyä laaditussa vaikutustenarvioinnissa.

Kuuleminen oli avoin kaikille asianomaisille osapuolille. Suurin osa vastauksista saatiin pankeilta ja pankkiyhdistyksiltä. Lisäksi saatiin joitakin vastauksia valvontaviranomaisilta. Vastauksia saatiin yhteensä 38. Tähän määrään sisältyi 29 yksityisiltä (yksi yksityishenkilöltä) ja 9 julkisilta sidosryhmiltä saatua vastausta. Suurin osa vastauksista saatiin jäsenvaltioista, joissa järjestämättömien vastuiden määrät ovat suurimpia.

Suurin osa vastanneista kannatti sellaista vakavaraisuutta turvaavan varautumisjärjestelyn rakennetta, jossa vähennykset tehdään asteittain, koska tällaisen rakenteen avulla voitaisiin paremmin ottaa huomioon lainojen takaisinperintä alkuvaiheessa. Ehdotukseen valittiin tämä vaihtoehto. Eräät vastaajista kannattivat sitä, että sellaiset järjestämättömät vastuut, joiden tapauksessa velallinen täyttää edelleen maksuvelvoitteensa, erotetaan sellaisista järjestämättömistä vastuista, joiden tapauksessa velallinen on maksukyvytön. Tämä vaihtoehto on myös valittu ehdotukseen.

Vaikutustenarvioinnin liitteessä 2 on esitetty yhteenveto kuulemiseen saaduista vastauksista.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Komissio pyysi Euroopan pankkiviranomaiselta (EPV) neuvoa mahdollisen vakavaraisuutta turvaavan varautumisjärjestelyn vaikutuksista. Pankkiviranomainen vastasi tähän pyyntöön lyhyessä määräajassa. Pankkiviranomaisen esittämät arviot on sisällytetty vaikutustenarviointiin.

- **Vaikutustenarviointi**

Sääntelyntarkastelulautakunta keskusteli vaikutustenarvioinnista¹² ja hyväksyi sen ilman varauksia 17. tammikuuta 2018¹³. Vaikutustenarviointi on liitetty ehdotukseen, ja ehdotus on vaikutustenarvioinnin mukainen.

Vaikutustenarvioinnissa kuvataan perusskenaario ja verrataan sitä kolmeen vaihtoehtoon, joiden mukaisesti voitaisiin ottaa käyttöön vakavaraisuutta turvaava varautumisjärjestely. Vertailussa on otettu huomioon kaikki asian kannalta merkitykselliset oletukset. Perusskenaariossa otetaan huomioon järjestämättömiä vastuita koskeva nykyinen varauskäytäntö eli IFRS 9 -standardin mukaisten uusien sääntöjen soveltaminen sekä toimivaltaisten viranomaisten nykyiset valvontavaltuudet, joiden nojalla ne voivat edellyttää järjestämättömiä vastuita kattavien varausten kasvattamista. Kahdessa vaihtoehdossa järjestely muodostuu vähennyksestä, joka tehdään omiin varoihin vakavaraisuustarkoituksessa silloin kun tappiovaraukset ovat riittämättömiä. Menetelmänä voidaan käyttää joko kauden lopussa tehtävää vähennystä tai asteittaista vähentämistä (joka voi olla lineaarista tai progressiivista). Kolmantena vaihtoehtona on vakuudellisiin järjestämättömiin vastuisiin sovellettava lainapääoman leikkaamiseen perustuva lähestymistapa, jossa varautumisjärjestelyn mukaisen vähennyksen laskennassa otetaan huomioon järjestämättömän vastuun vakuutena olevan luottosuojan luonne. Vaikutustenarvioinnissa tehdyssä analyysissä parhaaksi arvioitiin vaihtoehto, joka perustuu asteittain tehtävään progressiiviseen vähennykseen. Kauden lopussa tehtävään vähennykseen verrattuna tällä lähestymistavalla vältetään merkittävät tavanomaista jyrkemmat vaikutukset. Lisäksi se tarjoaa lineaariseen vähennykseen verrattuna pankeille paremmat mahdollisuudet varmistaa luottosuojan tosiasiallinen toteutuminen tai periä lainsaamiset ensimmäisten vuosien aikana. Sen katsotaan olevan myös yksinkertaisempi ja aiheuttavan vähemmän operatiivisia rasitteita kuin lainapääoman leikkaamiseen perustuvan lähestymistavan.

Kuten vaikutustenarvioinnista käy ilmi, riittämättömin varauksin katettuihin järjestämättömiin vastuisiin sovellettavan vakavaraisuutta turvaavan varautumisjärjestelyn käyttöönoton kustannuksia pidetään kohtuullisina. Pankkiviranomainen arvioi, että (suunniteltua vastaavan) varautumisjärjestelyn käyttöönotosta aiheutuu EU:ssa olevien pankkien CET1-suhdelukujen mediaaniin noin 138 peruspisteen kumulatiivinen vähennys 20 vuoden jaksolla. Tämä arvio vastaa kuitenkin ehdotetun toimenpiteen keskimääräistä suurempaa mahdollista vaikutusta, koska sen perustana olevat oletukset ovat melko varovaisia (ks. vaikutustenarviointi) eikä niissä ole otettu huomioon sellaisiin järjestämättömiin vastuisiin, joiden maksun velallinen todennäköisesti laiminlyö, erityistapauksissa sovellettavaa lievempää kalibrointia.

Vaikutustenarviointiraporttiin on tehty pieniä muutoksia sääntelyntarkastelulautakunnan suositusten perusteella. Järjestämättömistä vastuista laadittujen kolmen raportin yhteistä johdantoa on laajennettu siten, että kyseisten raporttien väliset synergiat selitetään siinä paremmin. Vaikutustenarviointiraporttiin on myös lisätty perusteluja EU:n tason toimille ja sitä on muutettu vastaamaan paremmin nykyisiä, esimerkiksi IFRS 9 -standardiin ja pilariin 2 sisältyviä, toimenpiteitä. Siihen on myös lisätty pankkiviranomaisen tarkistettuja arvioita, ja tuloksia ja oletuksia on selitetty laajemmin. Taulukoissa ilmoitettuihin määriin on tehty mukautuksia, jotka vastaavat tarkistettuja arvioita ja joilla parannetaan parhaimpana pidetyn vaihtoehdon makrotaloudellisten vaikutusten kvantifiointia.

¹² [Insert link to the IA]

¹³ [Insert link to the positive opinion]

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Tällä aloitteella otetaan käyttöön uusi väline (järjestämättömiin vastuisiin liittyvien aiheutuneiden/odotettujen tappioiden kattamisen vähimmäisvaatimukset) täydentämällä nykyistä lainsäädäntöä uudella vakavaraisuuskäsittelyllä ja käytössä olevilla määritelmillä. Aloitteella tehostetaan nykyistä sääntelyä varmistamalla, että kaikkialla unionissa sovelletaan tappioiden kattamista koskevia yhdenmukaistettuja vähimmäisvaatimuksia. Tässä yhteydessä olisi otettava huomioon, että myös muut aikaisemmat ja nykyiset järjestämättömiin vastuisiin liittyvät aloitteet vaikuttavat kyseisten vastuiden määriin, joten on vaikea erottaa kustakin yksittäisestä toimenpiteestä saatavia tehokkuusetuja (ks. tarkemmat tiedot vaikutustenarvioinnin liitteestä 3).

Riittämättömin varauksin katettuihin järjestämättömiin vastuisiin sovellettavalla vakavaraisuutta turvaavalla varautumisjärjestelyllä varmistetaan, että tällaisiin vastuisiin puututaan nykyistä aikaisemmin ja tehokkaammin. Sillä vahvistetaan näin pankkien taseita ja tuetaan vakaampaa luotonantajontaa tulevaisuudessa. Järjestelyllä aikaan saatavat myönteiset vaikutukset kohdistuvat etenkin pk-yrityksiin, jotka ovat enemmän riippuvaisia pankkien luotonannosta kuin suuret yritykset.

- **Perusoikeudet**

EU on sitoutunut edistämään korkeatasoista perusoikeuksien suojelua ja allekirjoittanut useita ihmisoikeussopimuksia. Tässä ehdotuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet, erityisesti periaatteet, jotka koskevat elinkeinovapautta, omistusoikeutta, oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, henkilötietojen suojelua ja kuluttajansuojaa.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia unionin talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Koska tässä ehdotetulla asetuksella tehdään muutoksia vakavaraisuusasetuksen mukaiseen omien varojen laskentaan, sen arviointi toteutetaan osana vakavaraisuusasetuksen seurantaa.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Järjestämättömien vastuiden määritelmä – ehdotettu 47 a artikla

Vakavaraisuusasetukseen otetaan järjestämättömien vastuiden määritelmä vakavaraisuutta turvaavan varautumisjärjestelyn soveltamista varten. Tämä määritelmä perustuu komission täytäntöönpanoasetukseen (EU) N:o 680/2014 sisältyvään järjestämättömien vastuiden käsitteeseen, jota sovelletaan jo yleisesti valvontaan liittyvässä raportoinnissa. Määritelmä kattaa muun muassa maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut, sellaisina kuin ne määritellään laskettaessa luottoriskiä ja arvoltaan alentuneita vastuita koskevia omien varojen vaatimuksia sovellettavan tilinpäätössäännösten mukaisesti. Ehdotetuilla muutoksilla otetaan lisäksi komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 680/2014 mukaisesti käyttöön tiukat perusteet, jotka koskevat sitä, millaisten edellytysten täytyessä vastuun luokittelu järjestämättömäksi voidaan lopettaa, sekä niitä sääntelyä johtuvia seurauksia, joita jälleenrahoitustoimilla ja muilla joustotoimenpiteillä on.

Vakavaraisuutta turvaavan varautumisjärjestelyn yleisperiaate – ehdotettu 36 artiklan 1 kohdan m alakohta ja 47 c artikla:

Vakavaraisuutta turvaava varautumisjärjestely koostuu seuraavista kahdesta pääasiallisesta osatekijästä: i) vaatimus, jonka mukaan laitosten on katettava tiettyyn yhteiseen vähimmäistasoon asti uusiin lainoihin liittyvät aiheutuneet ja odotetut tappiot, kun kyseisistä lainoista tulee järjestämättömiä lainoja (tappioiden kattamista koskeva vähimmäisvaatimus), ja ii) jos tappioiden kattamista koskeva vähimmäisvaatimus ei täyty, ydinpääoman (CET1) eristä tehtävä vähennys, joka vastaa tosiasiallisen kattavuuden ja vähimmäiskattavuuden välistä erotusta.

Tappion kattamista koskeva vähimmäisvaatimus kasvaa asteittain sen mukaan, miten pitkään vastuu on ollut luokiteltuna järjestämättömäksi. Vähimmäisvaatimukseen vuosittainen tehtävä lisäys on pienempi ensimmäisinä vuosina sen jälkeen, kun vastuu on luokiteltu järjestämättömäksi. Tämä asteittain tehtävä lisäys perustuu siihen, että mitä pidempään vastuu on ollut järjestämätön, sitä pienemmällä todennäköisyydellä saamiset saadaan perittyä.

Seuraavia eriä voidaan käyttää täyttämään tappioiden kattamista koskevat vähimmäisvaatimukset:

a) sovellettavan tilinpäätössäännösten mukaisesti kirjatut varaukset (luottoriskioikaisut), ts. laitoksen tilinpäätökseen luottoriskien kattamiseksi kirjattujen yleisten tai erityisten luottotappiovarausten määrä;

b) käypään arvoon arvostettujen varojen muut arvonoikaisut;

c) muut omista varoista tehdyt vähennykset; laitokset voivat esimerkiksi tehdä omista varoistaan suurempia vähennyksiä kuin mitä sääntely edellyttää; ja

d) laitokset, jotka laskevat riskipainotetut omaisuususerät käyttämällä sisäisten luottoluokitusten menetelmää, voivat lisäksi käyttää sääntelyn mukaista odotettujen tappioiden laskennasta tuloksena saatua negatiivista määrää, joka on jo vähennetty omista varoista.

Vakavaraisuutta turvaavaa varautumisjärjestelyä sovelletaan ainoastaan silloin kun a–d alakohdassa tarkoitettujen määrien summa ei riitä täyttämään tappion kattamista koskevaa vähimmäisvaatimusta. Järjestelyn mukaisella vähennyksellä varmistettaisiin, että järjestämättömiin vastuihin liittyvät riskit on tavalla tai toisella otettu asianmukaisesti huomioon laitosten ydinvakavaraisuussuhteissa (CET1).

Vakuudettomien ja vakuudellisten järjestämättömien vastuiden erottaminen toisistaan – 47 c artiklan 2 ja 3 kohta:

Vakuudettomiin ja vakuudellisiin järjestämättömiin vastuihin liittyvien tappioiden kattamiseen sovelletaan erilaisia vaatimuksia. Järjestämättömät vastuut tai niiden osuudet, jotka on katettu vakavaraisuusasetuksen mukaisella hyväksyttävällä luottosuojalla, luokitellaan *vakuudellisiksi*. Järjestämättömät vastuut tai niiden osuudet, joita ei ole katettu vakavaraisuusasetuksen mukaisella hyväksyttävällä luottosuojalla, luokitellaan *vakuudettomiksi*. Jos vakuus kattaa vain osan lainasta, vakuudella katettu osa lainasta on vakuudellista ja loppuosa vakuudetonta.

Vakuudettomia ja vakuudellisia järjestämättömiä luottovastuita voitaisiin periaatteessa käsitellä samalla tavalla. Näillä vastuutyypeillä on kuitenkin erilaiset riskiominaisuudet.

Vakuudellisista järjestämättömistä vastuista aiheutuu yleensä laitokselle pienempi riski kuin vakuudettomista järjestämättömistä vastuista, koska lainan vakuudeksi annettu luottosuoja antaa luotonantajalle oikeuden esittää omaisuuserään tai kolmanteen osapuoleen kohdistuvan yksittäisen vaatimuksen ilman että tämä vähentää luotonantajan oikeutta esittää yleinen vaatimus maksun laiminlyönyttä velallista vastaan. Sen sijaan jos vakuudeton laina muuttuu järjestämättömäksi, laitoksella ei yleensä ole muuta käyttökelpoista keinoa kuin turvautua lainanhoitajoihin. Takaisinperittyjen varojen osuus on keskimäärin huomattavasti suurempi vakuudellisten kuin vakuudettomien järjestämättömien vastuiden tapauksessa. Luottosuojan täytäntöönpano ja tapauksen mukaan vakuuden realisointi saattavat kuitenkin vaatia aikaa. Velkojapankilta olisi sen vuoksi vaadittava, että se soveltaa vakuudettomiin järjestämättömiin vastuisiin suurempaa tappioiden kattamista koskevaa vähimmäisvaatimusta kuin vakuudellisiin järjestämättömiin vastuisiin ja että tätä vaatimusta sovelletaan aikaisemmassa vaiheessa. Jos luottosuojaa ei pystytä panemaan täytäntöön (vakuutta ei saada realisoitua) tietyn jakson kuluessa, olisi katsottava, että luottosuoja on menettänyt tehonsa. Tällaisessa tapauksessa edellytetään, että myös vakuudelliseen järjestämättömään vastuuseen liittyvä riski katetaan täysimääräisesti. Vakuudellisten järjestämättömien vastuiden selvittäminen kohtuullisessa ajassa helpottuu todennäköisesti jatkossa, koska useissa jäsenvaltioissa on käynnissä maksukyvyttömyysjärjestelmien uudistaminen ja jatkossa on myös käytettävissä tuomioistuinten ulkopuolisia nopeutettuja vakuuksien täytäntöönpanomenettelyjä. Näistä menettelyistä säädetään samana päivänä tämän ehdotuksen kanssa hyväksytyssä komission direktiivissä luoton hallinnoijista, luoton ostajista ja vakuuksien täytäntöönpanosta. Pankit, jotka käyttävät tuomioistuinten ulkopuolisia täytäntöönpanomenettelyjä, yleensä järkevät järjestämättömät vastuunsa uudelleen tai myyvät ne tai perivät niihin liittyvät saamisensa aikaisemmin ja laajamittaisemmin. Vaatimuksella lisätä järjestämättömiin vastuisiin liittyvien tappioiden kattamiseen osoitettavia varoja olisi näin ollen vähemmän vaikutusta tällaisiin pankkeihin.

Sellaisten järjestämättömien vastuiden, joissa velallisen maksusuoritus on ollut erääntyneenä yli 90 päivää, erottaminen muista järjestämättömistä vastuista – 47 c artiklan 2 ja 3 kohta:

Järjestämättömien vastuiden määritelmä kattaa tapaukset, joissa katsotaan, että velkaansa edelleen lyhentävä velallinen ei todennäköisesti maksa koko velkaansa takaisin. Koska laitos saa edelleen velalliselta täysimääräisen maksusuorituksen ilman kohtuutonta viivästystä, luottoriskin odotetaan yleensä olevan vähäisempi kuin silloin kun velallisen maksusuoritus on ollut erääntyneenä yli 90 päivää, joten joustavamman aikataulun soveltaminen on perusteltua. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että järjestämättömät vastuut on katettava 80 prosenttiin asti vastuun arvosta tietyn erikseen määrätyn ajanjakson kuluttua (tämä jakso on vakuudettomilla järjestämättömillä vastuilla kaksi vuotta ja vakuudellisilla järjestämättömillä vastuilla kahdeksan vuotta). Sen sijaan silloin kun jonkin olennaisen laitosta kohtaan olevan luottovelvoitteen hoitoon liittyvä velallisen maksusuoritus on ollut erääntyneenä yli 90 päivää, olisi edellytettävä, että vastuu katetaan määrätyn ajanjakson päätyttyä kokonaisuudessaan.

Aikaisempia lainoja koskeva poikkeus – 469 a artikla

Vakavaraisuutta turvaavaa varautumisjärjestelyä on tarkoitus soveltaa ainoastaan vastuisiin, jotka on pantu alulle 14. maaliskuuta 2018 jälkeen, koska vasta kyseisestä päivämäärästä alkaen voidaan riittävästi tietää, miten uutta sääntöä sovelletaan. Jotta tätä poikkeusta ei kierrettäisi, sellaiset vastuut, jotka on pantu alulle ennen tämän ehdotuksen hyväksymistä mutta joita laitos on myöhemmin muuttanut siten, että vastuun arvo kasvaa, olisi katsottava uusiksi vastuiksi. Sen sijaan sellaisia ennen tämän ehdotuksen hyväksymispäivää

alullepantuja vastuuta, jotka jälleenrahoitetaan tai joihin sovelletaan muita joustotoimenpiteitä, olisi käsiteltävä niiden alullepanoajankohtana voimassa olevien sääntöjen mukaan.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**asetuksen (EU) N:o 575/2013 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse järjestämättömiin vastuisiin liittyvien tappioiden kattamisen vähimmäisvaatimuksista**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon¹⁴,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹⁵,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Järjestämättömien vastuiden käsittelyä koskevan kattavan strategian laatiminen kuuluu unionin toiminnan painopisteisiin. Järjestämättömien vastuiden käsittely on ensisijaisesti pankkien ja jäsenvaltioiden vastuulla, mutta asialla on myös selkeä unionin tason ulottuvuus, minkä vuoksi on syytä vähentää järjestämättömien vastuiden nykyistä kantaa ja estää niiden liiallinen kertyminen tulevaisuudessa. Pankki- ja rahoitusjärjestelmien välillä on sidoksia kaikkialla unionissa, jossa pankit toimivat useilla oikeudenkäyttöalueilla ja eri jäsenvaltioissa; tämän vuoksi talouskasvuun ja rahoitusvakauteen vaikuttavien heijastusvaikutusten leviäminen jäsenvaltioihin ja koko unioniin on hyvin mahdollista.
- (2) Yhdentynyt rahoitusjärjestelmä lisää talous- ja rahaliiton häiriönsietokykyä helpottamalla yksityistä riskinjakoa yli rajojen ja vähentämällä samalla julkisen riskin jaon tarvetta. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi unionin olisi viimeisteltävä pankkiunioni ja jatkettava pääomamarkkinaunionin kehittämistä. Järjestämättömien vastuiden nykyisen suuren määrän vähentäminen ja niiden mahdollisten tulevien kertymien ehkäiseminen on olennaisen tärkeää, jotta pankkiunioni voidaan viimeistellä ja jotta voidaan varmistaa kilpailu pankkialalla, säilyttää rahoitusvakaus ja kannustaa lainanantoon; näin voidaan luoda työpaikkoja ja kasvua unionissa.

¹⁴ EUVL C [...], [...], s. [...].

¹⁵ EUVL C , , s. .

- (3) Neuvoston heinäkuussa 2017 hyväksymässä järjestämättömien lainojen käsittelyä koskevassa EU:n toimintasuunnitelmassa eri toimielimiä kehoitetaan toteuttamaan toimenpiteitä, joilla voidaan puuttua järjestämättömien lainojen suureen määrään unionissa. Toimintasuunnitelmassa esitetään kattava lähestymistapa, jossa keskitytään täydentäviin poliittisiin toimenpiteisiin neljällä alalla: i) pankkien valvonta ja sääntely; ii) uudelleenjärjestely-, maksukyvyttömyys- ja velanperintäpuitteiden uudistaminen; iii) jälkimarkkinoiden kehittäminen ongelmallisille omaisuserille; iv) pankkialan uudelleenjärjestelyn tukeminen. Toimet on näillä aloilla tarkoitus toteuttaa kansallisella tasolla ja tarvittaessa myös unionin tasolla. Komissio oli samoilla linjoilla pankkiunionin valmiiksi saamisesta 11 päivänä lokakuuta 2017 antamassaan tiedonannossa¹⁶, jossa se ilmoitti aikovansa hyväksyä kattavan toimenpidepaketin, jossa käsitellään järjestämättömiä lainoja unionissa.
- (4) Kesäkuun 26 päivänä 2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013¹⁷ ja 26 päivänä kesäkuuta 2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU¹⁸ muodostavat yhdessä oikeudellisen kehyksen, jossa vahvistetaan laitosten vakavaraisuusvaatimuksia koskevat säännöt. Asetus (EU) N:o 575/2013 sisältää muun muassa laitoksiin suoraan sovellettavia säännöksiä, jotka koskevat niiden omien varojen määrittämistä. Tämän vuoksi on tarpeen täydentää asetukseen (EU) N:o 575/2013 sisältyviä voimassa olevia omiin varoihin liittyviä vakavaraisuussääntöjä säännöksillä, joissa edellytetään vähennysten tekemistä omista varoista, jos järjestämättömiä vastuuta ei ole katettu riittävän hyvin varauksilla tai muilla arvonoikausilla. Näin luotaisiin käytännössä järjestämättömiä vastuuta varten vakavaraisuutta turvaava varautumisjärjestely, jota sovelletaan yhdenmukaisesti kaikkiin unionissa toimiviin laitoksiin.
- (5) Vakavaraisuutta turvaava varautumisjärjestely ei kuitenkaan saisi estää toimivaltaisia viranomaisia hoitamasta valvontatehtäviään direktiivin 2013/36/EU mukaisesti. Jos toimivaltaiset viranomaiset tapauskohtaisesti toteavat, että tietyn laitoksen järjestämättömiä vastuuta ei ole katettu riittävällä tavalla, vaikka järjestämättömiin vastuihin sovelletaan tässä asetuksessa vahvistettua vakavaraisuutta turvaavaa varautumisjärjestelyä, ne voivat käyttää direktiivin 2013/36/EU mukaisia valvontavaltuuksia, myös mainitun direktiivin 104 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettua valvontavaltuutta.
- (6) Varautumisjärjestelyn soveltamista varten asetukseen (EU) N:o 575/2013 on aiheellista sisällyttää selkeät ehdot järjestämättömien vastuuden luokittelua varten. Koska komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 680/2014 säädetään jo edellytyksistä, joita sovelletaan järjestämättömiin vastuihin vakavaraisuusvalvontaan liittyvän raportoinnin yhteydessä, on aiheellista, että järjestämättömien vastuuden luokittelu perustuu kyseiseen voimassa olevaan kehykseen. Komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 680/2014 viitataan maksukyvyttömyystilassa

¹⁶ COM(2017) 592 final, 11.10.2017.

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta, EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1.

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, EUVL L 191, 28.6.2014, s. 1.

oleviin vastuisiin, sellaisina kuin ne määritellään laskettaessa luottoriskiä ja arvoltaan alentuneita vastuita koskevia omien varojen vaatimuksia sovellettavan tilinpäätössäännösten mukaisesti. Koska joustotoimenpiteet voivat vaikuttaa siihen, luokitellaanko vastuu järjestämättömäksi, luokitteluperusteita täydennetään joustotoimenpiteiden vaikutuksia koskevilla selkeillä kriteereillä. Joustotoimenpiteillä voi olla erilaisia perusteluja ja seurauksia, minkä vuoksi on aiheellista säätää siitä, että järjestämättömälle vastuulle myönnetyn joustotoimenpiteen ei pitäisi lopettaa vastuun luokittelua järjestämättömäksi, paitsi jos tietyt tiukat lopettamisperusteet täyttyvät.

- (7) Mitä kauemmin vastuu on ollut järjestämätön, sitä epätodennäköisempää sen arvon takaisinperiminen on. Tämän vuoksi varauksilla, muilla arvonoikeuksilla tai vähennyksillä katettavan vastuun osan olisi kasvettava ajan mittaan ennalta määrätyn aikataulun mukaisesti.
- (8) Vakuudellisiin järjestämättömiin vastuisiin sisältyy yleensä vähemmän riskejä kuin vakuudettomiin, koska lainan vakuudeksi annettu luottosuoja antaa laitokselle oikeuden esittää omaisuuserään tai kolmanteen osapuoleen kohdistuvia yksilöityjä vaatimuksia sen lisäksi, että laitos esittää yleisen vaatimuksen maksun laiminlyönyttä velallista vastaan. Jos laina on vakuudeton, käytettävissä olisi ainoastaan yleinen vaatimus maksun laiminlyönyttä velallista vastaan. Vakuudettomien lainojen suuremman riskin vuoksi niihin olisi sovellettava tiukempaa aikataulua. Jos vastuusta vain osa on katettu vakuudella, katettua osaa olisi pidettävä vakuudellisena ja kattamatonta osaa vakuudettomana.
- (9) Sovellettavan aikataulun pitäisi riippua siitä, onko vastuu järjestämätön sen vuoksi, että velallisen maksu on ollut erääntyneenä yli 90 päivää, vai muista syistä. Ensin mainitussa tapauksessa vähimmäiskattavuusvaatimuksen pitäisi olla suurempi, koska velallinen ei ole pitkään aikaan suorittanut maksuja laitokselle. Jälkimmäisessä tapauksessa ei pitäisi vaatia täyttä kattavuutta, koska osa maksuista on suoritettu tai takaisinmaksun todennäköisyys on suurempi.
- (10) Kun vastuu on alun perin luokiteltu järjestämättömäksi muista syistä kuin siitä, että se on ollut erääntyneenä yli 90 päivää, ja kun se myöhempana ajankohtana on ollut erääntyneenä yli 90 päivää, vastuuseen olisi sovellettava yli 90 päivää erääntyneinä olleisiin järjestämättömiin vastuisiin sovellettavaa tiukempaa aikataulua. Uudella aikataululla ei saisi olla taannehtivaa vaikutusta, ja sitä olisi sovellettava päivästä, jona vastuu on ollut erääntyneenä yli 90 päivää. Sovellettavan kertoimen olisi kuitenkin oltava sama kuin kerroin, jota olisi sovellettu, jos vastuu olisi alusta alkaen luokiteltu järjestämättömäksi vastuuksi sen vuoksi, että se oli ollut erääntyneenä yli 90 päivää.
- (11) Sen varmistamiseksi, että laitosten järjestämättömien vastuiden luottosuojan arvostamisessa noudatetaan varovaista lähestymistapaa, Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) tulisi harkita, tarvitaanko yhteisiä menetelmiä ja tarvittaessa kehittää sellaiset erityisesti takaisinperittävyys- ja täytäntöönpanokelpoisuuteen liittyvien oletusten osalta, ja mahdollisesti myös uudelleenarvostuksen ajoitusta koskevien vähimmäisvaatimusten osalta.
- (12) Jotta voidaan edistää sujuvaa siirtymistä kohti tätä uutta vakavaraisuutta turvaavaa varautumisjärjestelyä, uusia sääntöjä ei pitäisi soveltaa ennen maaliskuun 14 päivää 2018 alullepantuihin vastuisiin. Komissio on toistuvasti ilmoittanut aikomuksestaan ottaa käyttöön järjestämättömiin vastuisiin sovellettava vakavaraisuutta turvaava varautumisjärjestely. Lainsäädäntöehdotuksen antamispäivänä laitoksilla ja muilla sidosryhmillä pitäisi olla riittävän selkeä käsitys siitä, miten komission ehdottamaa vakavaraisuutta turvaavaa varautumisjärjestelyä on tarkoitus soveltaa.

(13) Sen vuoksi asetusta (EU) N:o 575/2013 olisi muutettava,
OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EU) N:o 575/2013 muuttaminen

- 1) Lisätään 36 artiklan 1 kohtaan m alakohta seuraavasti:
"m) järjestämättömien vastuiden kattamisvaatimuksesta puuttuva määrä."
- 2) Lisätään 47 a, 47 b ja 47 c artikla seuraavasti:

"47 a artikla

Järjestämättömät vastuut

1. Sovellettaessa 36 artiklan 1 kohdan m alakohtaa 'vastuisiin' kuuluvat kaikki seuraavat erät, jos ne eivät sisälly laitoksen kaupankäyntivarastoon:
 - a) velkainstrumentit, mukaan lukien vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, lainat, ennakkomaksut, keskuspankkitalletukset ja muut vaadittaessa maksettavat talletukset;
 - b) annetut luottositoumukset tai rahoitusvakuudet tai muut annetut sitoumukset riippumatta siitä, ovatko ne peruutettavissa tai peruuttamattomia.
2. Sovellettaessa 36 artiklan 1 kohdan m alakohtaa velkainstrumentin vastuuarvo on sen kirjanpitoarvo, joka on laskettu ottamatta huomioon erityisiä luottoriskioikaisuja, 34 ja 105 artiklan mukaisia muita arvonoidikaisuja, 36 artiklan 1 kohdan m alakohdan mukaisesti vähennettyjä määriä tai muita vastuuseen liittyviä omista varoista tehtyjä vähennyksiä.

Sovellettaessa 36 artiklan 1 kohdan m alakohtaa annetun luottositoumuksen, annetun rahoitusvakuuden tai muiden annettujen sitoumusten vastuuarvo on niiden nimellisarvo, joka vastaa laitokseen kohdistuvan luottoriskin enimmäismäärää ottamatta huomioon vastikkeellista tai takauksen luonteista luottosuoja. Erityisesti

 - a) annettujen rahoitusvakuuksien nimellisarvo on enimmäismäärä, jonka yhteisö voisi joutua maksamaan, jos takauksen perusteella vaaditaan maksua;
 - b) luottositoumusten nimellisarvo on nostamatta oleva osuus, jonka laitos on sitoutunut lainaamaan.

Toisessa alakohdassa tarkoitettua nimellisarvoa laskettaessa ei oteta huomioon erityisiä luottoriskioikaisuja, 34 ja 105 artiklan mukaisia muita arvonoidikaisuja, 36 artiklan 1 kohdan m alakohdan mukaisesti vähennettyjä määriä eikä muita vastuuseen liittyviä omista varoista tehtyjä vähennyksiä.
3. Sovellettaessa 36 artiklan 1 kohdan m alakohtaa seuraavat vastuut luokitellaan järjestämättömiksi:
 - a) vastuu, jossa katsotaan olevan kyse 178 artiklan mukaisesta maksukyvyttömyydestä;
 - b) vastuu, jonka arvon katsotaan alentuneen sovellettavan tilinpäätössäännösten mukaisesti;

- c) vastuu, joka on koeajalla 7 kohdan mukaisesti, kun sille on myönnetty täydentäviä joustotoimenpiteitä tai kun se on ollut erääntyneenä yli 30 päivää;
- d) sellaisen sitoumuksen muodossa oleva vastuu, jonka nostamiseen tai käyttämiseen muulla tavalla liittyy riski, että saamisia ei makseta kokonaisuudessaan takaisin ilman vakuuksien realisointia;
- e) rahoitusvakuuden muodossa oleva vastuu, johon liittyy riski, että vakuuden saanut osapuoli vaatii sen perusteella maksuja, mukaan lukien tapaukset, joissa vakuudella katettu vastuu täyttää kriteerit, joiden perusteella se katsotaan järjestämättömäksi.

Jos a alakohtaa sovellettaessa laitoksella on velalliselta olevia taseeseen kirjattuja vastuita, jotka ovat olleet erääntyneinä yli 90 päivää ja jotka muodostavat yli 20 prosenttia kaikista kyseiseltä velalliselta olevista taseeseen kirjatusta vastuista, kaikkien kyseiseltä velalliselta olevien taseeseen kirjattujen ja taseen ulkopuolisten vastuiden katsotaan olleen erääntyneinä yli 90 päivää.

4. Vastuita, joihin ei ole sovellettu joustotoimenpidettä, ei enää saa luokitella järjestämättömiksi 36 artiklan 1 kohdan m alakohtaa sovellettaessa, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) vastuu täyttää kriteerit, joiden nojalla laitos lopettaa sovellettavan tilinpäätössäännösten mukaisen vastuun luokittelun arvoltaan alentuneeksi ja 178 artiklan mukaisen vastuun luokittelun maksukyvyttömyystilassa olevaksi;
 - b) velallisen tilanne on parantunut siinä määrin, että laitos pitää todennäköisenä, että takaisinmaksu tapahtuu kokonaisuudessaan ja ajallaan;
 - c) velallisella ei ole maksuja, jotka olisivat olleet erääntyneinä yli 90 päivää.
5. Järjestämättömän vastuun luokittelu myytävänä olevaksi pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi sovellettavan tilinpäätössäännösten mukaisesti ei lopeta sen luokittelua järjestämättömäksi vastuuksi 36 artiklan 1 kohdan m alakohtaa sovellettaessa.
6. Järjestämättömiä vastuita, joihin sovelletaan joustotoimenpiteitä, ei enää saa luokitella järjestämättömiksi 36 artiklan 1 kohdan m alakohtaa sovellettaessa, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) vastuut eivät enää ole tilanteessa, joka johtaisi niiden luokitteluun järjestämättömiksi 3 kohdan mukaisesti;
 - b) vähintään yksi vuosi on kulunut joustotoimenpiteiden myöntämisaikajankohdasta tai ajankohdasta, jona vastuut luokiteltiin järjestämättömiksi, sen mukaan, kumpi näistä on myöhempi;
 - c) joustotoimenpiteiden toteuttamisen jälkeen ei ole erääntyneitä määriä, tai laitos katsoo velallisen taloudellisesta tilanteesta tehdyn analyysin perusteella, että takaisinmaksu todennäköisesti tapahtuu kokonaisuudessaan ja ajallaan.

Tämän kohdan c alakohtaa sovellettaessa kokonaisuudessaan ja ajallaan tapahtuvaa takaisinmaksua voidaan pitää todennäköisenä, jos velallinen on suorittanut säännöllisesti ja oikea-aikaisesti maksuja, joiden määrä on jompikumpi seuraavista:

- i) määrä, joka oli erääntynyt ennen kuin joustotoimenpide myönnettiin, jos määriä oli erääntyneinä;

- ii) määrä, joka on kirjattu pois taseesta myönnettyjen joustotoimenpiteiden yhteydessä, jos määriä ei ollut erääntyneinä.
7. Kun järjestämätöntä vastuuta ei enää luokitella järjestämättömäksi 6 kohdan mukaisesti, se on koeajalla siihen asti, että kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
- a) vähintään kaksi vuotta on kulunut päivästä, jona laiminlyöty vastuu luokiteltiin uudelleen järjestetyksi;
 - b) säännöllisiä ja oikea-aikaisia maksuja on suoritettu ajanjaksolla, joka kattaa vähintään puolet siitä ajasta, joka on määritetty vastuun koeajaksi, ja tämän myötä on maksettu huomattava kokonaismäärä pääomasta tai korosta;
 - c) yksikään velallisesta laitokselle aiheutuva vastuu ei ole ollut erääntyneenä yli 30:tä päivää.

47 b artikla
Joustotoimenpiteet

1. Sovellettaessa 47 a artiklaa 'joustotoimenpiteellä' tarkoitetaan myös laitoksen velalliselle myöntämää helpotusta, kun tämän taloudellinen tilanne on heikentynyt tai todennäköisesti heikkenee. Helpotus voi aiheuttaa luotonantajalle tappion, ja se tarkoittaa jompaakumpaa seuraavista toimista:
- a) velkasitoumuksen ehtojen muuttaminen, kun tällaista muutosta ei olisi myönnetty, jos velallisen taloudellinen tilanne ei olisi heikentynyt;
 - b) koko velkasitoumuksen tai sen osan jälleenrahoitus, kun tällaista jälleenrahoitusta ei olisi myönnetty, jos velallisen taloudellinen tilanne ei olisi heikentynyt.
2. Sovellettaessa 1 kohtaa ainakin seuraavia tilanteita pidetään joustotoimenpiteinä:
- a) uudet sopimusehdot, jotka ovat velalliselle edullisempia kuin edellisen sopimuksen ehdot;
 - b) uudet sopimusehdot, jotka ovat velalliselle edullisempia kuin sopimusehdot, jotka sama laitos tarjoaa velallisille, joilla on kyseisenä ajankohtana vastaava riskiprofiili;
 - c) vastuu, johon sovellettiin alkuperäisiä sopimusehtoja, oli luokiteltu järjestämättömäksi ennen sopimusehtojen muuttamista, tai se olisi luokiteltu järjestämättömäksi, jos sopimusehtoja ei olisi muutettu;
 - d) toimenpide johtaa velkasitoumuksen peruuttamiseen kokonaan tai osittain;
 - e) laitos hyväksyy sellaisten lausekkeiden käytön, joilla velallinen voi muuttaa sopimusehtoja, ja vastuu oli luokiteltu järjestämättömäksi ennen kyseisten lausekkeiden käyttöä, tai se olisi luokiteltu järjestämättömäksi, jos kyseisiä lausekkeitä ei olisi käytetty;
 - f) velallinen on samaan tai lähes samaan aikaan kun laina myönnettiin suorittanut pääoma- tai korkomaksuja, jotka liittyvät saman laitoksen kanssa tehtyyn toiseen velkasitoumukseen, joka oli luokiteltu järjestämättömäksi vastuuksi tai joka olisi luokiteltu järjestämättömäksi vastuuksi, jos kyseisiä maksuja ei olisi suoritettu;
 - g) sopimusehtojen muutokseen liittyy takaisinmaksuja, jotka toteutetaan ottamalla vakuus haltuun, jos muutoksessa on kyse helpotuksesta.

3. sovellettaessa 1 kohtaa seuraavat seikat osoittavat, että joustotoimenpiteitä on saatettu hyväksyä:
- a) alkuperäinen sopimus on ollut erääntyneenä yli 30 päivää vähintään kerran sen muuttamista edeltäneiden kolmen kuukauden aikana, tai se olisi ollut erääntyneenä yli 30 päivää, jos sitä ei olisi muutettu;
 - b) velallinen on samaan tai lähes samaan aikaan kun luottosopimus tehtiin suorittanut pääoma- tai korkomaksuja, jotka liittyvät saman laitoksen kanssa tehtyyn toiseen velkasitoumukseen, joka oli ollut erääntyneenä yli 30 päivää vähintään kerran uuden lainan myöntämistä edeltäneiden kolmen kuukauden aikana;
 - c) laitos hyväksyy sellaisten lausekkeiden käytön, joilla velallinen voi muuttaa sopimusehtoja, ja vastuu on ollut erääntyneenä yli 30 päivää, tai se olisi ollut erääntyneenä yli 30 päivää, jos kyseisiä lausekkeitä ei olisi käytetty.
4. Tätä artiklaa sovellettaessa velallisen taloudellisen tilanteen heikentymistä on arvioitava velallisen tasolla siten, että huomioon otetaan kaikki velallisen ryhmään kuuluvat oikeushenkilöt tilinpäätössäännösten mukaisen konsolidoinnin laajuudessa sekä luonnolliset henkilöt, joiden määräysvallassa kyseinen ryhmä on.

47c artikla

Järjestämättömien vastuiden kattamiseksi tehtävät vähennykset

1. Sovellettaessa 36 artiklan 1 kohdan m alakohtaa laitosten on määritettävä järjestämättömien vastuiden kattamisvaatimuksesta puuttuva määrä, joka vähennetään ydinpääoman (CET1) eristä vähentämällä b alakohdassa vahvistettu määrä a alakohdassa vahvistetusta määrästä:
- a) seuraavien summa:
 - i) kunkin järjestämättömän vastuun mahdollinen vakuudeton osa kerrottuna 2 kohdassa tarkoitetulla sovellettavalla kertoimella;
 - ii) kunkin järjestämättömän vastuun mahdollinen vakuudellinen osa kerrottuna 3 kohdassa tarkoitetulla sovellettavalla kertoimella;
 - b) seuraavien erien summa, jos ne liittyvät yksilöityyn järjestämättömään vastuuseen:
 - i) erityiset luottoriskioikaisut;
 - ii) 34 ja 105 artiklan mukaiset muut arvonoiikaisut;
 - iii) muut omista varoista tehdyt vähennykset;
 - iv) niiden laitosten osalta, jotka laskevat riskipainotetut vastuuerät käyttämällä sisäisten luottoluokitusten menetelmää (IRB-menetelmä), järjestämättömiin vastuihin liittyvien 36 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti vähennettyjen määrien absoluuttinen arvo, kun kullekin järjestämättömälle vastuulle määritetään absoluuttinen arvo kertomalla 36 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti vähennetyt määrät kyseisen vastuun odotetun tappion osuudella tapauksen mukaan maksukykyisten tai maksukyvyttömyystilassa olevien vastuiden odotettujen tappioiden kokonaismäärästä.

Järjestämättömän vastuun vakuudellinen osa on se osa vastuusta, joka on katettu vastikkeellisella luottosuojalla tai takauksen luonteisella luottosuojalla II osaston 3 ja 4 luvun mukaisesti.

Järjestämättömän vastuun vakuudeton osa on vastuun 47 a artiklan 1 kohdassa tarkoitetun arvon ja vastuun vakuudellisen osan arvon mahdollinen erotus.

2. Sovellettaessa 1 kohdan a alakohdan i alakohtaa käytetään seuraavia kertoimia:

- a) järjestämättömän vastuun vakuudettomaan osaan sovelletaan kerrointa 0,35, kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut vähintään yksi vuosi ja enintään kaksi vuotta, jos velallisen maksusuoritus on ollut erääntyneenä yli 90 päivää;
- b) järjestämättömän vastuun vakuudettomaan osaan sovelletaan kerrointa 0,28, kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut vähintään yksi vuosi ja enintään kaksi vuotta, jos velallisen maksusuoritus ei ole ollut erääntyneenä yli 90 päivää;
- c) järjestämättömän vastuun vakuudettomaan osaan sovelletaan kerrointa 1 ensimmäisestä päivästä sen jälkeen kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut yksi vuosi, jos velallisen maksusuoritus on ollut erääntyneenä yli 90 päivää;
- d) järjestämättömän vastuun vakuudettomaan osaan sovelletaan kerrointa 0,8 ensimmäisestä päivästä sen jälkeen kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut yksi vuosi, jos velallisen maksusuoritus ei ole ollut erääntyneenä yli 90:tä päivää.

3. Sovellettaessa 1 kohdan a alakohdan ii alakohtaa käytetään seuraavia kertoimia:

- a) järjestämättömän vastuun vakuudelliseen osaan sovelletaan kerrointa 0,05, kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut vähintään yksi vuosi ja enintään kaksi vuotta, jos velallisen maksusuoritus on ollut erääntyneenä yli 90 päivää;
- b) järjestämättömän vastuun vakuudelliseen osaan sovelletaan kerrointa 0,04, kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut vähintään yksi vuosi ja enintään kaksi vuotta, jos velallisen maksusuoritus ei ole ollut erääntyneenä yli 90:tä päivää;
- c) järjestämättömän vastuun vakuudelliseen osaan sovelletaan kerrointa 0,1, kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut vähintään kaksi vuotta ja enintään kolme vuotta, jos velallisen maksusuoritus on ollut erääntyneenä yli 90 päivää;
- d) järjestämättömän vastuun vakuudelliseen osaan sovelletaan kerrointa 0,08, kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut vähintään kaksi vuotta ja enintään kolme vuotta, jos velallisen maksusuoritus ei ole ollut erääntyneenä yli 90:tä päivää;
- e) järjestämättömän vastuun vakuudelliseen osaan sovelletaan kerrointa 0,175, kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut vähintään kolme vuotta ja enintään neljä vuotta, jos velallisen maksusuoritus on ollut erääntyneenä yli 90 päivää;
- f) järjestämättömän vastuun vakuudelliseen osaan sovelletaan kerrointa 0,14, kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut vähintään kolme vuotta ja

enintään neljä vuotta, jos velallisen maksusuoritus ei ole ollut erääntyneenä yli 90:tä päivää;

- g) järjestämättömän vastuun vakuudelliseen osaan sovelletaan kerrointa 0,275, kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut vähintään neljä vuotta ja enintään viisi vuotta, jos velallisen maksusuoritus on ollut erääntyneenä yli 90 päivää;
- h) järjestämättömän vastuun vakuudelliseen osaan sovelletaan kerrointa 0,22, kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut vähintään neljä vuotta ja enintään viisi vuotta, jos velallisen maksusuoritus ei ole ollut erääntyneenä yli 90:tä päivää;
- i) järjestämättömän vastuun vakuudelliseen osaan sovelletaan kerrointa 0,4, kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut vähintään viisi vuotta ja enintään kuusi vuotta, jos velallisen maksusuoritus on ollut erääntyneenä yli 90 päivää;
- j) järjestämättömän vastuun vakuudelliseen osaan sovelletaan kerrointa 0,32, kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut vähintään viisi vuotta ja enintään kuusi vuotta, jos velallisen maksusuoritus ei ole ollut erääntyneenä yli 90:tä päivää;
- k) järjestämättömän vastuun vakuudelliseen osaan sovelletaan kerrointa 0,55, kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut vähintään kuusi vuotta ja enintään seitsemän vuotta, jos velallisen maksusuoritus on ollut erääntyneenä yli 90 päivää;
- l) järjestämättömän vastuun vakuudelliseen osaan sovelletaan kerrointa 0,44, kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut vähintään kuusi vuotta ja enintään seitsemän vuotta, jos velallisen maksusuoritus ei ole ollut erääntyneenä yli 90:tä päivää;
- m) järjestämättömän vastuun vakuudelliseen osaan sovelletaan kerrointa 0,75, kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut vähintään seitsemän vuotta ja enintään kahdeksan vuotta, jos velallisen maksusuoritus on ollut erääntyneenä yli 90 päivää;
- n) järjestämättömän vastuun vakuudelliseen osaan sovelletaan kerrointa 0,6, kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut vähintään seitsemän vuotta ja enintään kahdeksan vuotta, jos velallisen maksusuoritus ei ole ollut erääntyneenä yli 90:tä päivää;
- o) järjestämättömän vastuun vakuudelliseen osaan sovelletaan kerrointa 1 ensimmäisestä päivästä sen jälkeen kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut seitsemän vuotta, jos velallisen maksusuoritus on ollut erääntyneenä yli 90 päivää;
- p) järjestämättömän vastuun vakuudelliseen osaan sovelletaan kerrointa 0,8 ensimmäisestä päivästä sen jälkeen kun vastuun luokittelusta järjestämättömäksi on kulunut seitsemän vuotta, jos velallisen maksusuoritus ei ole ollut erääntyneenä yli 90:tä päivää.

4. Määritettäessä 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua vastuun vakuudelliseen tai vakuudettomaan osaan sovellettavaa kerrointa sovelletaan seuraavia sääntöjä:

- a) kun vastuu on alun perin luokiteltu järjestämättömäksi muista syistä kuin siitä, että se on ollut erääntyneenä yli 90 päivää, ja kun se myöhempanä ajankohtana on ollut erääntyneenä yli 90 päivää, sitä on päivästä, jona se on ollut erääntyneenä yli 90 päivää, käsiteltävä ikään kuin se olisi ollut yli 90 päivää erääntyneenä sinä päivänä, jona se luokiteltiin järjestämättömäksi;
 - b) vastuuta, joka on luokiteltu järjestämättömäksi, koska se on ollut erääntyneenä yli 90 päivää, on käsiteltävä yli 90 päivää erääntyneenä olleena vastuuna siihen saakka kun sitä ei 47 a artiklan 4 ja 6 kohdan mukaisesti enää luokitella järjestämättömäksi riippumatta siitä, onko velallinen maksanut erääntyneet summat takaisin;
 - c) vastuuta, joka on luokiteltu järjestämättömäksi, koska se on ollut erääntyneenä yli 90 päivää, ja joka myöhempanä ajankohtana hyötyy joustotoimenpiteistä, on edelleen käsiteltävä vastuuna, joka on ollut erääntyneenä yli 90 päivää;
 - d) se, onko vastuu ollut erääntyneenä yli 90 päivää, määritetään 178 artiklan mukaisesti.
5. EPV arvioi käytänteet, joita sovelletaan vakuudellisten järjestämättömien vastuiden arvostuksessa, ja se voi laatia ohjeita, joissa vahvistetaan yhteiset menettelyt, mukaan lukien mahdolliset vähimmäisvaatimukset, joita sovelletaan uudelleenarvostuksen ajoitukseen ja tapauskohtaisiin menetelmiin sekä vastikkeellisen ja takauksen luonteisen luottosuojan hyväksyttävien muotojen varovaiseen arvostamiseen, erityisesti siltä osin kuin on kyse niiden takaisinperittävyyyteen ja täytäntöönpanokelpoisuuteen liittyvistä oletuksista.
- Kyseiset ohjeet on annettava asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan mukaisesti.”
- 3) Korvataan 111 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:
- ”1. Omaisuuserän vastuuarvo on sen kirjanpitoarvo, joka jää jäljelle omaisuuserään liittyvien erityisten luottoriskioikaisujen, 34 ja 105 artiklan mukaisten muiden arvonoiikaisujen, 36 artiklan 1 kohdan m alakohdan mukaisten vähennysten ja muiden omien varojen vähennysten soveltamisen jälkeen. Liitteessä I olevassa luettelossa mainitun taseen ulkopuolisen erän vastuuarvo on seuraava prosenttiosuus nimellisarvosta, kun erityiset luottoriskioikaisut ja 36 artiklan 1 kohdan m alakohdan mukaiset määrät on vähennetty.”
- 4) Korvataan 127 artiklan 1 kohta seuraavasti:
- ”1. Sellaisen erän vakuudettomaan osaan, jonka osalta velallinen on joutunut 178 artiklan mukaisesti maksukyvyttömyyteen, tai vähittäisvastuiden tapauksessa sellaisen luottojärjestelyn vakuudettomaan osaan, jonka osalta on tapahtunut 178 artiklan mukaisesti maksukyvyttömyys, on sovellettava seuraavia riskipainoja:
- a) 150 prosenttia, jos erityisten luottoriskioikaisujen ja 36 artiklan 1 kohdan m alakohdan mukaisesti vähennettyjen määrien yhteenlaskettu osuus vastuuarvon vakuudettomasta osasta on vähemmän kuin 20 prosenttia, jos kyseisiä erityisiä luottoriskioikaisuja ei tehtäisi;
 - b) 100 prosenttia, jos erityisten luottoriskioikaisujen ja 36 artiklan 1 kohdan m alakohdan mukaisesti vähennettyjen määrien yhteenlaskettu osuus vastuuarvon vakuudettomasta osasta on vähintään kuin 20 prosenttia, jos kyseisiä erityisiä luottoriskioikaisuja ei tehtäisi.”
- 5) Korvataan 159 artikla seuraavasti:

”159 artikla

Odotettujen tappioiden yhteismäärän käsittely

Laitosten on vähennettävä 158 artiklan 5, 6 ja 10 kohdan mukaisesti laskettu odotettujen tappioiden yhteismäärä näihin vastuisiin liittyvistä yleisistä ja erityisistä luottoriskioikaisuksista ja 34 ja 110 artiklan mukaisista muista arvonotkaisuista sekä muista näihin vastuisiin liittyvistä omien varojen vähennyksistä, lukuun ottamatta 36 artiklan 1 kohdan m alakohdan mukaisesti tehtyjä vähennyksiä. Tase-eriin sisältyviin, maksukyvyttömyystilassa ostettuihin vastuisiin liittyviä 166 artiklan 1 kohdan mukaisia alennuksia on käsiteltävä samalla tavalla kuin erityisiä luottoriskioikaisuja. Maksukyvyttömiin vastuisiin liittyviä erityisiä luottoriskioikaisuja ei saa käyttää kattamaan muista vastuista aiheutuvaa odotettujen tappioiden yhteismäärää. Kyseiseen laskelmaan ei saa sisällyttää arvopaperistettuihin vastuisiin liittyvää odotettujen tappioiden yhteismäärää eikä kyseisiin vastuisiin kohdistuvia yleisiä tai erityisiä luottoriskioikaisuja.”

6) Korvataan 178 artiklan 1 kohdan b alakohta seuraavasti:

”b) vastapuolen olennaisen luottovelvoitteen hoitoon liittyvä maksusuoritus laitokselle, emoyritykselle tai sen tytäryritykselle on ollut yli 90 päivää erääntyneenä. Toimivaltaiset viranomaiset voivat korvata 90 päivän ajanjakson 180 päivän ajanjaksolla asuinkiinteistövakuudellisten saamisten tai pk-yrityksiä koskevien liikekiinteistövakuudellisten saamisten tapauksessa vähittäisvastuuryhmässä sekä julkisyhteisöjä ja julkisoikeudellisia laitoksia koskevien saamisten tapauksessa. Kyseistä 180 päivän ajanjaksoa ei sovelleta 36 artiklan 1 kohdan m alakohtaa tai 127 artiklaa sovellettaessa.”

7) Lisätään 469 a artikla seuraavasti:

”469 a artikla

Järjestämättömiä vastuuta koskevat poikkeukset ydinpääoman (CET1) eristä tehtävistä vähennyksistä

Poiketen siitä, mitä 36 artiklan 1 kohdan m alakohdassa säädetään, laitokset eivät saa vähentää ydinpääoman (CET1) eristä järjestämättömien vastuiden kattamisvaatimuksesta puuttuvaa määrää, jos vastuu on syntynyt ennen maaliskuun 14 päivää 2018.

Jos laitos muuttaa ennen maaliskuun 14 päivää 2018 syntyneen vastuun ehtoja siten, että velalliselta oleva laitoksen vastuu kasvaa, vastuun on katsottava syntyneen sinä päivänä, jona muutos tulee voimaan, eikä vastuuseen sovelleta enää ensimmäisessä alakohdassa säädettyä poikkeusta.”

2 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja